

2643

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVVidskepelse under julen

Julkvällen skulle de gå runt huset och titta in genom fönstret. Om någon i familjen skulle dö under det kommande året, skulle de då få se honom sitta där utan huvud.

Julnatten skulle de gå till kyrkan och gå runt den. Sedan skulle de titta in genom nyckelhålet, så skulle de få se något för framtiden.

Under julnatten skulle ett ljus brinna. Ett talg-
ljus ställdes i en bunke för att det inte skulle vara farligt för eldsvåda. Det tändes på kvällen och fick stå där hela natten tillä de skulle gå till julottan.

Vidskepelse under julen

Gå runt huset

Gå runt kyrkan

Juleljuset

*Anders
Anders
Rogberg
nytt d 1929*

*Anders Rogberg
2
2643
Parasit
född 1851 i Rogberga*

m Stumpen, som blev över, gömde de och hade till
varjehanda sjukdomar.

Ett annat bruk ~~vixix~~ vid julen var att kreaturen
julnatten skulle ha bättre foder.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2643

Elaka käringar

Elakar käringar

Om en elak käring hade varit och hälsat på, skulle de kasta eldglöd efter henne, när hon gick därifrån. Hon skulle då inte kunna göra något illa.

Om de mötte en käring gick de helst av vägen för att slippa att möta henne. Jag känner sådana som skulle ut i affärer och som vände om ~~och~~ hem igen, om de mötte en käring och sen foro de inte ut mer den dagen. Så rädda voro de för att möta käringar.

2643

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVStulna saker

Stulna saker

De ansågo förr i tiden, att saker som voro stulna
och hemburna, voro bra för vissa saker.

2643

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVVäderleken

På hösten gävo de akt på hur vintergatan såg ut och hade sina märken på den, så att de kunde spå hurudant väder det skulle bli såväl under vintern som sommaren.

Om vintergatan är ljus skall det bli en sträng vinter med mycket snö, men om den är mörk skall det bli en mild vinter.

Där vintergatan grenar sig befann sig jul. Den ena grenen var sedan för vintern och den andra för sommaren.

Väderleken

Vintergatan

Smål

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tvete hd.

Rozberga o.m.

1929

Uppm. Kjell Hagberg

6

2643

Bes. Aug. Ström

J. 1867 i Rozberga

Lucia

Lucia

Jag minns att hela byalaget här i Tenhult var ute och lussade Luciaafton. Ett yngre fruntimmer var utklätt till Lucia med ljuskrona på huvudet. Några voro klädda till tärnor. De hade något med sig och bjöd på, men vad det var minns jag ej. De sjöng en Luciavisa.

En stor skara folk följde efter dem och de gjorde mycket ofog. Dörrarna voro därför ofta stängda när lussarna kommo till ett ställe. På Ingaryds gästgivaregård använde de sig av den listen, att de skickade in en som sade, att ett skjuts skulle beställas. Men så snart då dörrarna

hade låsts upp , stormade alla in och på det sätet lyckades det för lussarna den gången att komma in i gästgivaregården.

Jag minns vid samma tillfälle ett annat ofog, som de hade för sig. När lussarna kommo till Häljaryd stod just en gunna och bakade bröd. Då togo de gumman och lade henne mitt i degen i baketråget. Gumman skrek och väsnades men det hjälpte inte.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESSÄMMAN

2643

Tomte

Tomte

En man hade en tomte, som drog till honom varje-
handa nyttiga saker. Men en dag klagade tomten , att
han var trött. Men bonden sade till honom, att det var
väl inget att bli trött för så litet som han drog. Då
blev tomten arg och sade till bonden, att nu skulle han
visa honom , vad det betydde, om han drog till eller
från gården. Och han började i stället att draga från
gården till någon annan, som han gynnade i stället. Men
bonden blev nu alldeles utfattig.

2643

Tomten

Tomten

När de skulle kola, så har jag hört berättas, att somliga bad tomten, att han skulle hjälpa dem. Om julafton buro de ut glödande kol och lade på den plats där de ämnade att ha sin mila. Kolen skulle tomtarna ha att värma sig vid, så att de blevo vänligt stända och hjälpte till med att kola.

2643

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKHELSÖVNINGAROfferkällor

Offerkällor

Jag har hört talas om källor, där de förr i tiden skulle ha offrat. De skulle gå dit midsommarsafton och bada i källan och tvätta sig, om de voro sjuka. Särskilt gick de till källan om de hade engelska sjukan. Den trodde de då skulle bli bra.